

عنوان مقاله:

بررسی میزان توجه به راهبردها و فرآیندهای شناختی در تالیف کتاب های درسی

محل انتشار:

سومین همایش ملی مدرسه فردا (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مرتضی سمیعی زعفرندی - عضو هیئت علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

فردوس خجسته - کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

خلاصه مقاله:

کتاب های درسی رسانه ی مهمی برای یادگیری دانش آموزان و تدریس در کلاس می باشد. و کماکان به عنوان یکی از مهمترین دروندادهای نظام آموزشی محسوب می گردد. کتاب درسی در تعامل با دروندادهای دیگر نقش مهمی در فرایند یاددهی یادگیری ایفا می کنند - یکی از مهم ترین انواع فرایندهای شناختی، که طی یادگیری رخ می دهد، حل مساله است. حل مساله برای مدتی طولانی موضوعی برای مطالعه بوده است، ولی علاقه به این موضوع با رشد نظریه های شناختی با رشد چشمگیری همراه شد. برخی از محققان راهبرد های حل مساله را به عنوان فرایندی کلیدی در یادگیری، خصوصا در حیطه هایی مانند علوم و ریاضیات در نظر می گیرند که در تالیف کتاب های درسی باید به آنتوجه گردد هدف مقاله حاضر تحلیل محتوای کتاب درسی علوم تجربی پایه هفتم دوره اول متوسطه چاپ 1391 براساس راهبردهای حل مساله می باشد. روش تحقیق توصیفی و از نوع تحلیل محتواست. در تجزیه و تحلیل داده ها از روش آنتروپی شانون استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که میزان توجه به راهبردهای حل مساله با توجه به فراوانی و ضریب اهمیت محاسبه شده در مقوله های تصاویر، متنو فعالیت ها عبارت است از: در مقوله تصویر از تعداد 213 واحد ضبط شده 12 واحد حدود 13 درصد به یک یا چند راهبرد توجه نموده است. در مقوله متن از مجموع 913 واحد ضبط شده 11 واحد یعنی حدود 11 درصد به یک یا چند راهبرد توجه نموده است و در مقوله فعالیت ها تکالیف و تمرین ها از مجموع 151 واحد تقریبا در همه به یک یا چند راهبرد توجه شده است. در مقوله های تصاویر و متن بیشترین توجه به راهبرد پرسشگری است و به راهبردهای استنباط، تفسیریافته ها، تجزیه و تحلیل، کاربرد ریاضیات، طراحی تحقیق و ارزیابی نتایج اصلا توجه نشده است ولی در مقوله فعالیت ها به جز راهبردهای تفسیریافته ها و طراحی آزمایش به بقیه راهبردها توجه گردیده است. به طور کلی با توجه به نتایج حاصل می توان نتیجه گرفت، کتاب در مقوله های تصاویر و متن با راهبردهای حل مساله انطباق لازم را ندارد. لکن از نظر فعالیت ها تکالیف و تمرین ها انطباق دارد.

کلمات کلیدی:

کتاب درسی علوم، راهبردهای حل مساله، تحلیل محتوا، روش آنتروپی شانون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/403250>

